

Nofo fakamavahe'i 'i 'api ke malu'i ho fāmili.

- 'Oku matu'aki pīpīhi e COVID-19.
- 'I ho'o puke ko 'eni 'i he COVID-19, 'oku mau feinga ke faikapapau'i teke lava pe 'o nofo fakamavahe'i 'i 'api. 'E tokoni 'eni ke malu ai ho fāmili moe komiuniti.
- 'E tokanga'i koe 'e he kaungāue 'Community Outreach CIQ'.
- Kapau 'e 'i ai hā me'a teke tokanga ki ai, pē 'e 'i ai ha me'a 'e tōkanga ki ai ho fāmili, telefoni ki he Healthline 'i he **0800 687 647**, ta'etōtongi, pea 'i ha fa'ahinga taimi pē.

Fakamālō atu 'i ho'o nofo ma'u 'i 'api. 'Oku mau lave'i ko e taimi faingata'a 'eni, pea 'oku mau feinga ki he faingofua taha 'e ala ngāue'aki. 'Oku 'i ai e timi mataotao ki he mō'ui lelei 'i he komiuniti tenau vakai faka'aho koe. 'Oku matu'aki mahu'inga ke toutou vakai'i atu ho'o tu'unga mo'ui lelei, kātaki 'o tali e telefoni atu kia koe mei he fika telefoni **09 306 8740**.

'E toe 'oatu foki moe kōtoa e ngaahi naunau teke fiema'u ke tokanga'i 'aki ho'o mō'ui lelei. Katakaki 'o lau fakalelei e ngaahi fakahinohino hē koe tūhulu lelei taha ia keke malu ai.

NOFO FAKAMAVAHE'I 'I 'API

- 'Oku mahu'inga keke nofo 'i 'api he 'aho 'e 10, kamata mei he 'aho na'e 'asi e ngaahi faka'ilonga 'o e mahaki. 'Oku fiema'u keke nofo 'i 'api mo fakamavahe'i kae 'oleva kuo faka'atā atu koe 'e ha tokotaha ngāue ki he mō'ui lelei, pea 'ikai ke toe 'asi hā ngaahi faka'ilonga 'i he houa 'e 72.
- 'Oua teke mavahe mei ho 'api 'i ha fa'ahinga 'uhinga pē, tukukehe kapau koe fiema'u tokoni fakamo'ui lelei('i hano 'ave koe 'e he 'emipūlenisi(ambulance)). 'Oku 'uhinga 'eni 'e 'ikai teke lava; 'o 'alu ki falekoloa, 'alu ki he ngāue, huhu malu'i, fesiofaki mo ha taha 'i tu'a 'i ho 'api, pē koe 'a'ahi atu ha taha kia koe.
- Katakaki 'o talanoa ki ho'o tokotaha ngāue mei he 'Community Outreach CIQ', kapau teke fiema'u ha founa ke ma'u ai ho'o ngaahi me'atokoni, ngaahi naunau ki he mō'ui lelei pē ko ha me'a pe 'oku ke matu'aki fiema'u ki he anga ho'o nofo.
- 'Okapau teke mavahe mei 'api, pē teke tali ha kau 'a'ahi atu kia koe, 'e ngalingali fiema'u leva ia ke 'ave koe ki ha feitu'u tauhi fakamavahe'i (managed isolation facility).

'E TOE FIEMA'U KE NOFO FAKAMAVAHE'I HOKU FAMILI PE KOE KAKAI KEHE 'I HOMAU 'API?

Kuopau ke nofo fakamavahe'i kōtoa 'a kinautolu 'i 'api, tatau ia pe kapau kuo nau 'osi huhu malu'i. Talanoa ki he tokotaha ngāue Commuinty SIQ, kapau 'e 'ikai kenau malu ke nofo fakamavahe'i 'i 'api, mo alea'i ai ke 'ave kinautolu ki ha feitu'u tauhi fakamavahe'i.

Kapau 'oku 'ikai puke he COVID-19 'a kinautolu homou 'api, 'e fiema'u kenau toutou sivi. 'E toki tala atu kia kinautolu e feitu'u moe taimi kenau sivi ai.

Mahalo pe na'a puke homou 'api 'i he COVID-19, hili 'a ho'o puke, 'e fiema'u leva ia kenau nofo 'i 'api 'i he 'aho 'e 10 hili e 'osi ho'o nofo fakamavahe'i. 'E toe lōloa ange e taimi nofo fakamaveh'i 'i 'api kapau e puke ha taha lolotonga e taimi ko 'eni. 'E toki fakamatala'i atu e ngaahi me'a ni 'e he tokotaha ngāue CIQ.

Telefoni he vave taha ki he 111 kapau teke fiema'u ha tokoni fakavavevave ki ho'o mō'ui lelei pē 'oku faingata'a 'a ho'o mānava. Tala kia kinautolu 'i ho'o telefoni 'oku ke puke he COVID-19.

MELINO MO MALU

Ke tauhi koe pea moe komiuniti ke malu lolotonga ho'o nofo fakamavahe'i:

- 'E fakahā ki he Sēvesi Mō'ui lelei 'a e St John pea moe kau Pōlisi 'oku ke lolotonga nofo fakamavahe'i 'i 'api.
- 'E lava 'o oatu e tokotaha le'o 'i tu'a homou 'api, lolotonga 'oku ke nofo fakamavehe'i pea mo ho fāмили 'i 'api.

KAPAU TEKE PUKE PĒ 'E PUKE HO FĀMILI

E toutou fai e fetu'utaki atu ke vakai koe pea mo ho fāмили, kau ai mo hono vakai'i e ngaahi faka'ilonga 'o e mahaki. 'E 'oatu kia koe e ngaahi fika fetu'utaki 'o e timi ngāue mō'ui lelei 'I he komiuniti, keke fetu'utaki ki ai 'i ha fa'ahinga taimi pē.

Kapau teke puke lahi, pē 'e puke lahi ha taha ho fāмили pē faingata'a e manava, telefoni he vave taha ki he 'emipūlenisi 'i he 111 pea tala kia kinautolu 'oku ke puke pea mo ho fāмили 'i he COVID-19 pea 'oku mou lolotonga nofo fakamavahevehe'i (self-isolating). 'E lava pe keke telefoni ki he toketā homou feitu'u pe koe Healthline 'i he **0800 687 647**, hōua 24 he 'aho. Kapau 'oku ke fie 'alu ki he Va'a 'Imēsenisi pe ki he toketā, mū'aki telefoni o tala kia kinautolu 'oku ke puke he COVID-19.

KOE HĀ E ME'A 'E HOKO 'I HE'EKU SAI?

'E si'isi'i ke toe fiema'u keke sivi COVID-19, pea mo ho fāмили 'i ho'omou sai, kā 'e fiema'u ke toutou vakai'i atu, 'e he kau ngāue ki he mō'ui lelei e ngaahi faka'ilonga 'o e mahaki. Te nau toki tala atu e taimi 'e lava ai keke mavahe mei 'api. Katakī 'o fakafetu'utaki ki ho'o toketā pē tokotaha 'oku ne tokanga'i fakamō'ui lelei koe, kapau teke toe ongo'i puke hili 'a ho'o nofo fakamavahe'i.

TAUHI HO FĀMILI KE MALU

Ke fakasi'isi'i e māfola mo mātu'utamaki ke puke e toenga e fāмили 'i he COVID-19, kuopau keke:

1. Nofo mavahe 'aupito mei he toenga homou 'api – mama'o 'aupito mei he ngaahi loki 'oku ngāue'aki 'e he toenga, pea 'oua e mohe fakataha 'i ha mohe'anga. 'Oua 'e ngaahi me'akai ha taha 'oku puke 'i he COVID-19 ke kai e toenga..
2. Tui 'mask' pe 'ufi'ufi'i e fofonga. 'Oku fale'i ke taki 2 e me'a 'ufi'ufi e fofonga e tokotaha kotoa pe 'i 'api, pea fō faka'aho.
3. Holoholo'i e ngaahi funga me'a 'oku ngāue'aki 'e he toenga, hangē koe tepi 'i falekaukau moe ngaahi funga me'a 'i loki kai, 'aki e koa moe vai moe konga tūpenū.'Oua e ngāue'aki fakataha e ngaahi pēleti moe ngaahi naunau kai, tauveli moe pilo. Katakī 'o fai pē 'e koe ho'o fō.
4. Toutou fanofanu e nima pea ke tale mo mafatua ki ho uma pē ki ha tīsiu.

NGAAHI TOKONI KEHE

Work and income

Tokoni ki ho'o ngaahi mō'ua, ngāue, poupu ki he totongi fale moe totongi mōkesi. Telefoni ki he 0800 559 009 pē ko ho'o vakai ki he: [workandincome.govt.nz](https://www.workandincome.govt.nz)

Healthline

Telefoni ta'etotongi 'i ha fa'ahinga taimi pē **0800 687 647** 'I ai moe kau fakatonulea.